

## **POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE**

AUTOR/KA PRÁCE: **JAN TRÁVNÍČEK**

NÁZEV PRÁCE: **HOMOGENITA VOLEBNÍCH OBVODŮ V ČESKÉ REPUBLICE**

AUTOR/KA POSUDKU: **PhDr. Kamil Švec**

Pracoviště: KP IPS FSV UK

**TYP POSUDKU: Oponentský posudek**

---

### **1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE<sup>\*)</sup>**

		1. Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, ale odchýlení je vhodné a v práci zdůvodněné	Odchyluje se od tezí a odchýlení není vhodné a v práci zdůvodněné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1.	Cíl práce	X			
1.2.	Metoda práce				X
1.3.	Struktura práce				X

Metodologie a použité metody nejsou v tezích zmíněny. Autor se v tezích omezuje pouze na formulaci „*V úvodním okruhu vymezím předmět zkoumání bakalářské práce a možné metody výzkumu.*“ (s. 90) Struktura, uvedená v tezích je poněkud neobvyklá, jelikož uvádí pouze pět okruhů. Pokud bychom tyto okruhy považovali za zárodky kapitol, pak se s kapitolami nepřekrývají a v některých případech jdou napříč nimi.

### **2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE**

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	3
2.2	Pochopení zpracované literatury a informačních zdrojů k tématu	3
2.3	Schopnost aplikovat metodologické postupy vhodné pro zvolené téma	3-4
2.4	Argumentace a úplnost výkladu	4

<sup>\*)</sup> Vyplňujte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 (výborné – velmi dobré – dobré – nedostatečné)

Ačkoliv seznam pramenů a literatury čítá 24 položek periodické i neperiodické literatury, autor s nimi příliš nepracuje. Samozřejmě se nepředpokládá, že by literatura měla být využívána a citována v hlavní analytické části práce, autor ji však příliš nevyužívá ani v úvodu a teoretické části. Je otázkou, zda student pochopil veškeré informace z literatury.

V relativně rozsáhlé metodologické části zmiňuje vzorce výpočtu průměrů či směrodatných odchylek, které by mohly napomoci k dosažení cílů práce (ale které nejsou využity, podkapitoly 2.1. až 2.4. působí zbytečně a informace v nich uvedené mohly být shrnuty v kapitole jedné), tyto vzorce však vůbec neosvětluje, neuvádí, co znamenají jednotlivé symboly, se kterými by měl počítat. Působí tak spíše jako ozdoba práce, která nemá ani informační hodnotu. Pomínám, že autor neodkazuje na literaturu, ze které tyto metody převzal. Výše uvedeným metodám je věnován prostor překvapivě mnohem větší, než metodě, kterou nakonec používá (kap. 2.5.). V ní se mj. dozvíme, že autor dříve používal MS Office Excel, který nahradil programem SPSS. Samotná aplikace není příliš vydařená, mnohdy student argumentuje irelevantními informacemi a poukazuje na kauzalitu nikoliv z důvodu, že by ji prokazoval, ale spíše na základě své domněnky. Dochází také k tomu, že autor tvrdí, že „podle odborné literatury a studií platí, ...“ (s. 36), ale neuvádí, jakou literaturu a jaké studie má na mysli. Argumentace je také chaotická v případě komentářů k častým tabulkám. Ač se soustředí na kraje, z ničeho nic začne argumentovat okresy či městy (což v případě urbanizace je více pochopitelné), avšak student nikde nevysvětluje svoje „přebíhání“ mezi úrovněmi. Proto překvapí, že na základě tabulky, která obsahuje data krajské úrovně, vyvodí autor procentuální podíl „nejmladších obyvatel“ v České Lípě je 25 % (s. 43). Stranou ponechávám fakt, že se jedná o obyvatele 0-14 let, který je vypočten na základě celkového počtu obyvatel a obyvatel starších 15-ti let. Kam se podělí ti, jimž již není 14, ale ještě jim není víc než 15, netuším. Na straně 24. autor píše „Každý kraj jako volební obvod se skládá z okresů (Praha z městských částí, ve výzkumu však není zahrnuta).“. Praha je však v práci opakovaně zmiňována a autor ji srovnává s dalšími zkoumanými celky. Pro ukázkou argumentace uvádím ještě následující větu: „V počtech uchazečů na jedno pracovní místo vykazují nejvyšší i nejnižší hodnoty ty stejné okresy a kraje, jako v případě nezaměstnanosti, což jen potvrzuje prolínání těchto proměnných.“ (s. 49) Jeden by nečekal, že tam, kde je nejvíce uchazečů o jedno pracovní místo, tedy nezaměstnaných, bude i nejvyšší nezaměstnanost.

### 3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

		Hodnocení známkou
3.1	Logičnost struktury práce	4
3.2	Vnitřní provázanost výkladu	3
3.3	Ucelenost výkladu	3
3.4	Úroveň poznámkového aparátu a odkazů	4
3.5	Dodržení citační normy	4
3.6	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotíte stupněm 4!)	4
3.7	Oprávněnost a vhodnost příloh	3
3.8	Celková úprava textu (přehlednost textu, vyváženost struktury práce, logická provázanost, grafická podoba textu)	4

<sup>\*)</sup> Vyplňujte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 (výborné – velmi dobré – dobré – nedostatečné)

Struktura práce má z mého pohledu zásadní nedostatky. Zejména hned první kapitola *Úvod* překvapí svojí stručností (pouze 2 464 znaků vč. mezer). Sice jsou v ní formulovány základní čtyři otázky, ale například tu zcela chybí reflexe tématu v literatuře. Obsah práce mimochodem uvádí, že *Úvod* začíná na straně 5. Bohužel se v Obsahu autor mylí, začíná na straně 10. (Ponechme opět stranou, že autor čísluje stránky již od první úvodní stránky!!!) Stručnost *Úvodu* je možné částečně omluvit dalším členěním práce. Následuje kapitola *Vymezení problematiky*. Problematika však zcela vymezena není. Navíc je práce příliš členitá, některé subkapitoly nemají ani 10 řádků. Poté následuje druhá kapitola *Metody výzkumu volebních obvodů*. Ke zbytečnosti přílišného členění u subkapitol 2.1. až 2.4. a jejich přínosu

práci jsem se již vyjadřoval. Zcela fascinující je kapitola třetí *Cíle bakalářské práce a hypotéza*. To, co mělo být v Úvodu, je přesunuto až na stranu 24. Následuje kapitola čtvrtá *Postup analýzy homogenity*, v níž autor osvětluje metodiku výběru proměnných. Ta obsahuje i podkapitulu 4.4 *Technický postup*, která je do jisté míry famózní tím, že je rozčleněna na dvě části, resp. fáze. V první se dozvíme, že autor vyfiltroval proměnné ze statistické databáze KROK, v druhé pak, že dříve používal MS Excel a přešel na SPSS. Nejenže to již popsal dříve, ale vzhledem k informační hodnotě je naprosto irelevantní psát toto do speciální podkapitoly. V ní jsou také dvě ukázky výpočtu a tabulky z SPSS. Ty nemají pro práci žádný přínos a měly být uvedeny v příloze, ostatně jako většina tabulek v práci uvedených. Bohužel autor příloh nevyužívá a v práci zcela absentují. Po interpretačně slabé kapitole *Interpretace zjištěných dat*, která je analytickou částí, následuje poněkud zbytečná kapitola *Zjištění bakalářské práce – odpovědi na cíle výzkumu*. Za zbytečnou ji označuji z toho důvodu, že informace v ní uvedené mají být v Závěru (který je velmi slabý, jelikož v něm autor opakuje a shrnuje jen to, co popsal na cca 70 stranách předcházejících). Kapitola je to velmi zjednodušující, závěry nejsou v konečném důsledku příliš výsledkem předcházejících analýz a k propojení vlivu homogenity krajů jakožto volebních obvodů se stranami dochází jen velmi povrchně.

Poznámkový aparát se prakticky nevyskytuje, když, tak v první části práce. Největším problémem je citační norma. Student nedodržuje citační normu. Nejen tu, která je výrazně doporučená a dostupná na internetových stránkách IPS, ale student nedodržuje žádnou citační normu, resp. různými modifikacemi si vytvořil vlastní. Co je ještě větším problémem, používá několik citačních norem. To považuji za jeden z největších prohřešků proti zásadám akademické práce, na kterou tato aspiruje. Také stylistika a gramatická správnost českého jazyka není studentu alespoň v této práci vlastní (může to být samozřejmě způsobeno časovou tísní, to jej však neomlouvá). Čárky ve větách používá mnohdy svévolně, v práci se vyskytují gramatické chyby, včetně ignorování shody podmětu s přísudkem, ba co víc, v některých větách dokonce chybí slova, zvrtná zájmena či spojky.

Z hlediska typografického práce nenaplnuje práce základní požadavky. Tabulky nemají titulky, co víc, nejsou u nich uvedeny ani zdroje. Ač tabulky vytvářel autor, mělo by i toto být uvedeno. Na několika málo místech, kde je uveden poznámkový aparát, jsou poznámky pod čarou psané řádkováním 1,5, nejsou samostatnými větnými celky, chybí tečky, u webových adres datum ověření, nepochopitelné je uvádění odrážek v poznámce pod čarou.

#### **4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (*celkový dojem z výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a myšlenek apod.*) (max. 1500 znaků).

Práci, kterou autor předkládá, jsem jako jedinou četl prakticky dvakrát. Poprvé s nadějí, že vyústění bude pozitivní, podruhé proto, abych se opravdu přesvědčil, že v tomto případě do značné míry platí cimrmanovské „*vskutku nevím, co Vám vytknouti dříve*“. V práci je spousta mylných informací, kdybych je chtěl vypsát všechny, posudek by byl mnohem delší, pro ukázkou například tvrzení, že *D'Hondtův dělitel má hodnotu 1,414213562373* (s. 14), autor, ačkoliv píše o tzv. opoziční smlouvě, nebyl schopen ani jednou vypsát její oficiální název (a to v i seznamu literatury, kde ji navíc přebírá z otevřené encyklopedie Wikipedia, ač je dostupná na stránkách Vlády ČR), vytváří vlastní zkratky, které vysvětluje až po mnoha stránkách jejich používání, sociální demokracii píše s velkým S, ač se tak strana nejmenuje, někdy si sám odporuje, když na jednom místě (s. 60) píše o obrovském úspěchu ČSSD v roce 1996, aby na (s. 62) napsal, že „*Sociální demokraté zaznamenali nejhorší volební výsledek hned na začátku sledovaného období v roce 1996, kdy*

obdrželi 26,44 %.“ Práce z mého pohledu velmi zajímavé téma uchopila velmi povrchně, závěry nejsou přesvědčující a argumentačně koherentní.

## 5. OTÁZKY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT MUSÍ VYJÁDŘIT

5.1	Popište vzorce uvedené v metodologické části Vaší práce, objasněte postup výpočtů a jaké jsou výstupy počtů s nimi?
5.2	Jaká byla metodika přepočtu odchylky proměnných v případě krajů před rokem 2000 a po roce 2000?
5.3	Proč jste v případě zkoumání vlivu vzdělanosti uvažoval podíl obyvatel starších 15-ti let?

## 6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(po vytištění posudku ručně zakroužkujte vámi navrhované hodnocení):

Práci navrhuji hodnotit stupněm **nedostatečně**, nicméně nechám na posouzení státnicové komise, aby rozhodla o jeho naplnění či zmírnění.

## ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Zdůvodnění vychází z výše popsaného nezvládnutí zásad odborného textu, ať se už týká citační normy či typografie na straně jedné, či – a na to by měl být kladen větší důraz – schopnosti logické argumentace a vyvozování relevantních závěrů. Další pochybení jsou popsána výše.

Datum: 4. 6. 2010

PhDr. Kamil Švec